

Samarbejdet med interessenterne i den helhedsorienterede klimatilpasning

Miriam Holst Jensen

Erhvervs- PhD studerende

Institut for Planlægning, Aalborg University

WSP DK

Skanderborg Forsyning

2 Et kronologisk overblik over processen (2020)

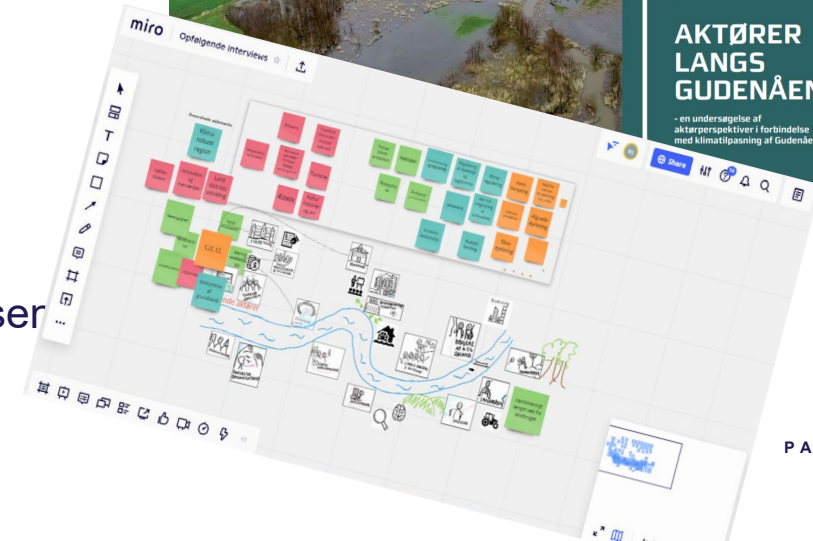

Skalaen af inddragelsesprocessen?

- ▶ 51 interviews per telefon med lokale aktører
- ▶ 11 interviews med medlemmer af følgegruppen til helhedsplanen
- ▶ Ca. 70 mail korrespondancer med lokale aktører
- ▶ 4 online workshops med 107 deltagere
- ▶ (I regi af PhD projekt flere interviews samt yderligere 3 workshops)

Hvem?

- ▶ Lodsejere, landmænd og lodsejerforeninger
- ▶ Arkæologer fra lokale museer
- ▶ Natur- og miljøforeninger (fx DN)
- ▶ Rekreative interesser (såsom sejlere, lystfiskere, jægere m.m.)
- ▶ Lokale erhverv (fx kroer, campingpladser, turistforeninger m.m.)
- ▶ Kommunerne
- ▶ Nationale organisationer fra følgegruppen (såsom Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Slots-og Kulturstyrelser Region Midtjylland)

Metode til workshops: Mutual Gains Approach

5 ESSENCES OF CONNECTIVE NEGOTIATION

1. Focus on interests, not positions

2. Create value (enlarge the pie)

3. Know your BATNA (Best Alternative to a Negotiated Agreement)

4. Work on sustainable relationships, building trust

5. Joint fact finding

Læs mere på C2C CC hjemmesiden:

<https://www.c2ccc.eu/siteassets/c2ccc/falles-materiale/danske-foldere/undervisningsmateriale-oktober-2020-final.pdf>

THE INTERNATIONAL BESTSELLER

GETTING

↓↓↓ TO ↓↓↓

YES

UPDATED
and
REVISED

NEGOTIATING AGREEMENT WITHOUT GIVING IN

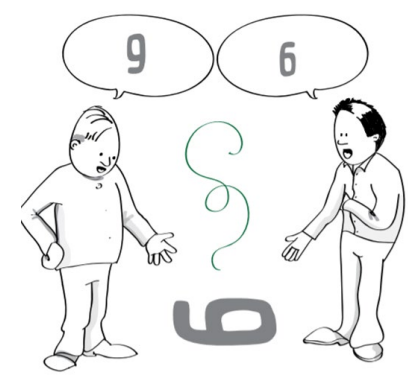
ROGER FISHER AND WILLIAM URY
AND FOR THE REVISED EDITIONS BRUCE PATTON
OF THE HARVARD NEGOTIATION PROJECT

Problematikker, som kan hindre kommunikationen og samarbejdet på tværs i den helhedsorienterede klimatilpasning.

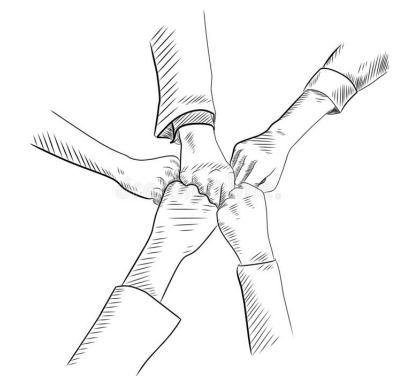
Alle disse hænger sammen på kryds og tværs, men er kategoriseret hver for sig her, så de er nemmere at forstå:

- 1. Problemstillingerne:**
Hvilke problemstillinger og tematikker snakker vi om?
- 2. Tid:** *Hvilken tid snakker vi i?*
- 3. Fakta:** *Hvilke fakta snakker vi om?*
- 4. Rum:** *Hvilket sted snakker vi om?*
- 5. Skala:** *Hvilken skala snakker vi om?*
- 6. Rammer:** *Hvilke rammer påvirker samarbejdet og mulige løsninger?*
- 7. Relationer:** *Hvilke relationer er der og hvordan kan de forbedres?*

Ikke en udtømmende liste, men blot nogle af de problemstillinger var tilstede i processen omkring Gudenåen.

Helde (2012). Dialoghåndbogen, s. 29:

<https://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/>

Foto: Naturstyrelsen

Tempocards by Larissa Pschetz

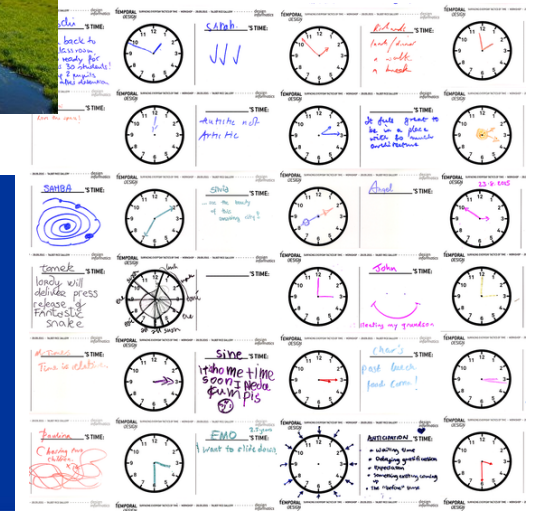

Foto: European Commission

Problemstillingerne:

Hvilke problemstillinger og
tematikker snakker vi om?

- ▶ Hvilke problemer vil man gerne have løst i fællesskab?

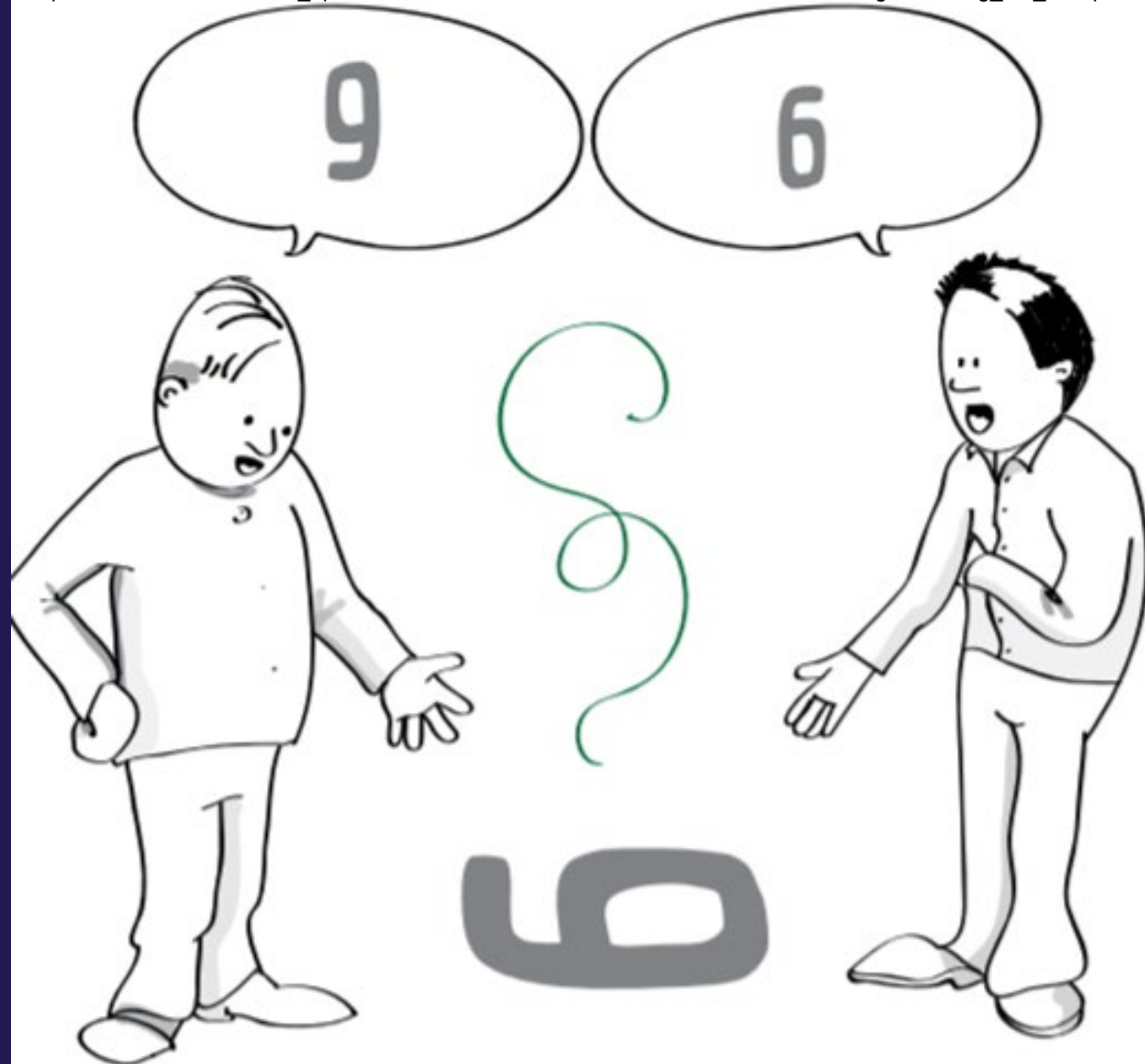
Fx Tørke? Oversvømmelser?

- ▶ Hvilke tematikker?

Biodiversitet? Landbrug? Kulturhistorie? Turisme?
Erhvervsudvikling?

- ▶ Hvilke specifikke problemstillinger under hver tematik?

Fx bevaring af en særlig art, tilskudsordninger i
landbruget, erosion af fortidsminder, øget
tilgængelighed m.m.

Tid: Hvilken tid snakker vi i?

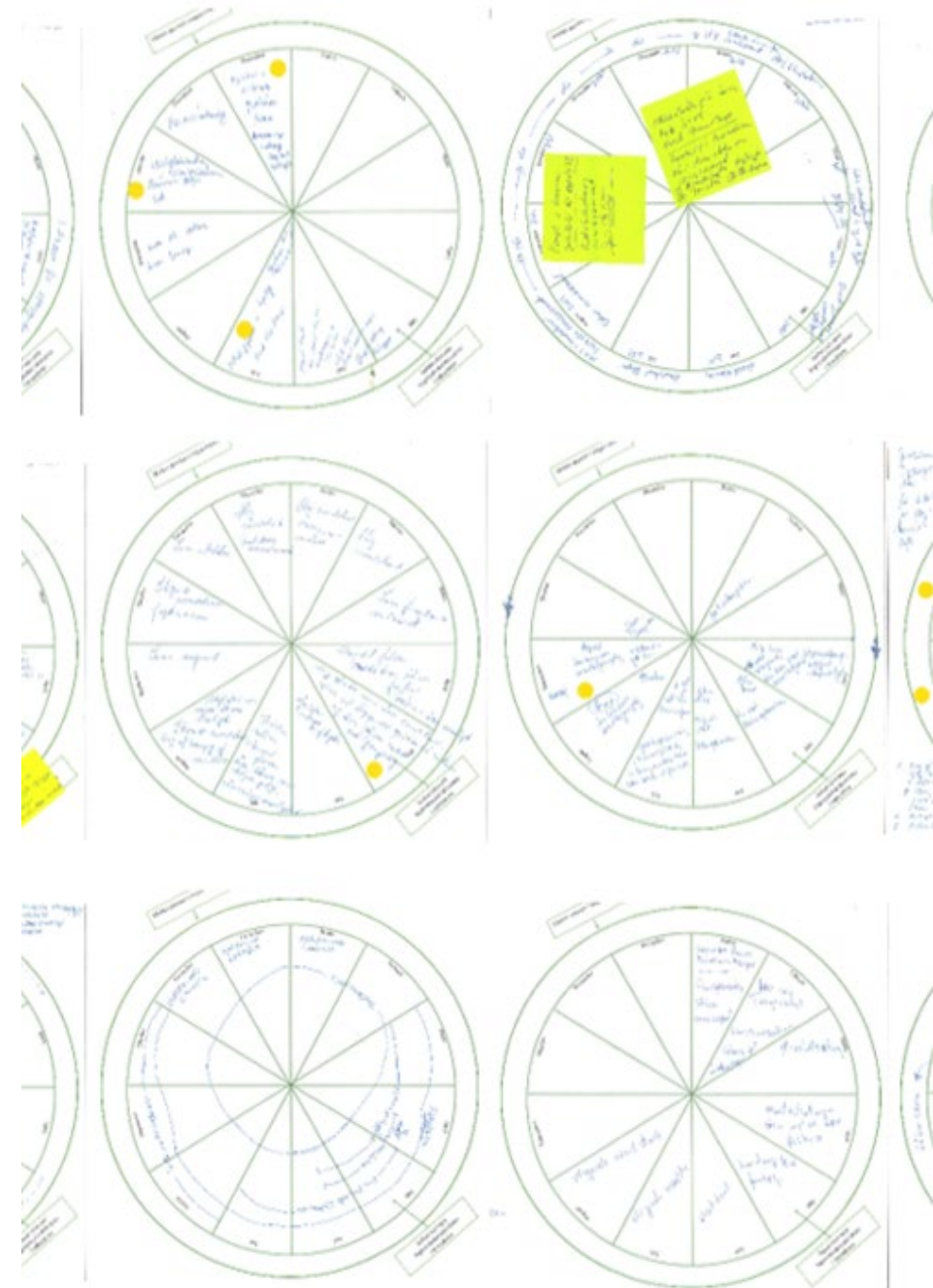
F.eks.:

- ▶ Når man snakkede om fremtidens ønsker til Gudenåen, begyndte lokale aktører ofte at snakke om fortiden.
"Hvad der var engang, som man gerne ville tilbage til".

Disse tog ofte udgangspunkt i helt forskellige fortider, fx stenalderen, da Tangeværket kom til, da mine bedsteforældre havde landbrug, da vandremusling kom til m.m.

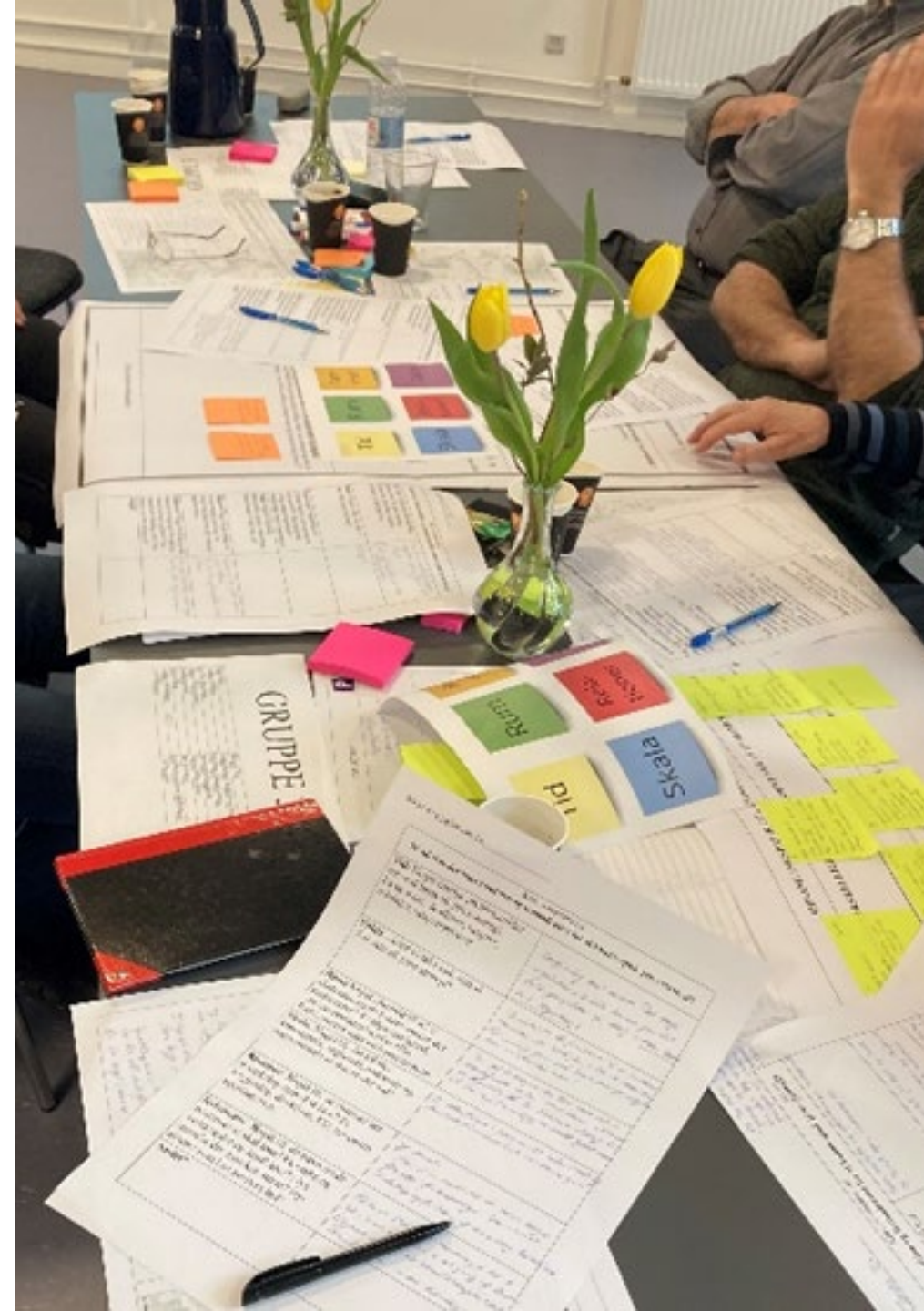
- ▶ Når man snakker om nutidens Gudenåen – forskellige deadlines, tidslinjer, kalendere og sæsoner på spil. Hvornår på året snakker vi og for hvem?
- ▶ Når man snakker om fremtidens Gudenå – er det så 20 år frem? 1 år? 2030? Næste regnvejrshændelse? Når mine børnebørn vokser op?
- ▶ Hvor lang tid skal en helhedsplan tage?

Alle disse spørgsmål skal koordineres strategisk i et helhedsplansarbejde.

Fakta: Hvilke fakta snakker vi om og vil vi bruge?

- ▶ Uenighed om hvad fakta er:
Fx er fakta tekniske undersøgelser? Fotos? Interviews? Øjenvidneberetninger? Minder?
- ▶ Hvad for noget fakta gælder og hvad gør ikke?
- ▶ Komme uenighederne til livs ved at bruge “fælles fakta søgning” – altså løse uenigheder ved at undersøge noget i fællesskab og blive enige om, hvilke fakta der gælder for de enkelte problemstillinger.
- ▶ Ofte snakker man om “myter” hos borgere – men har nogle har myterne hold i sig? Bunder de i dybere interesser eller værdier?

Rum: Hvilket fysisk sted snakker vi om?

- Der er ofte nogle helt rummelige ting man ønsker der skal ændres, f.eks. kan det være øget tilgængelighed, bedre infrastruktur, eller fortidsminder man vil beskytte m.m.
- Når man snakker løsninger eller fremtid tager man ofte udgangspunkt i nogle helt forskellige steder og området, det jeg her vil kalde det "rummelige".

Hvilket sted betyder noget for den enkelte?

Hvilke steder vil man have fokus på?

- Ved at have for øje hvor man snakker kan man undgå miskommunikation.

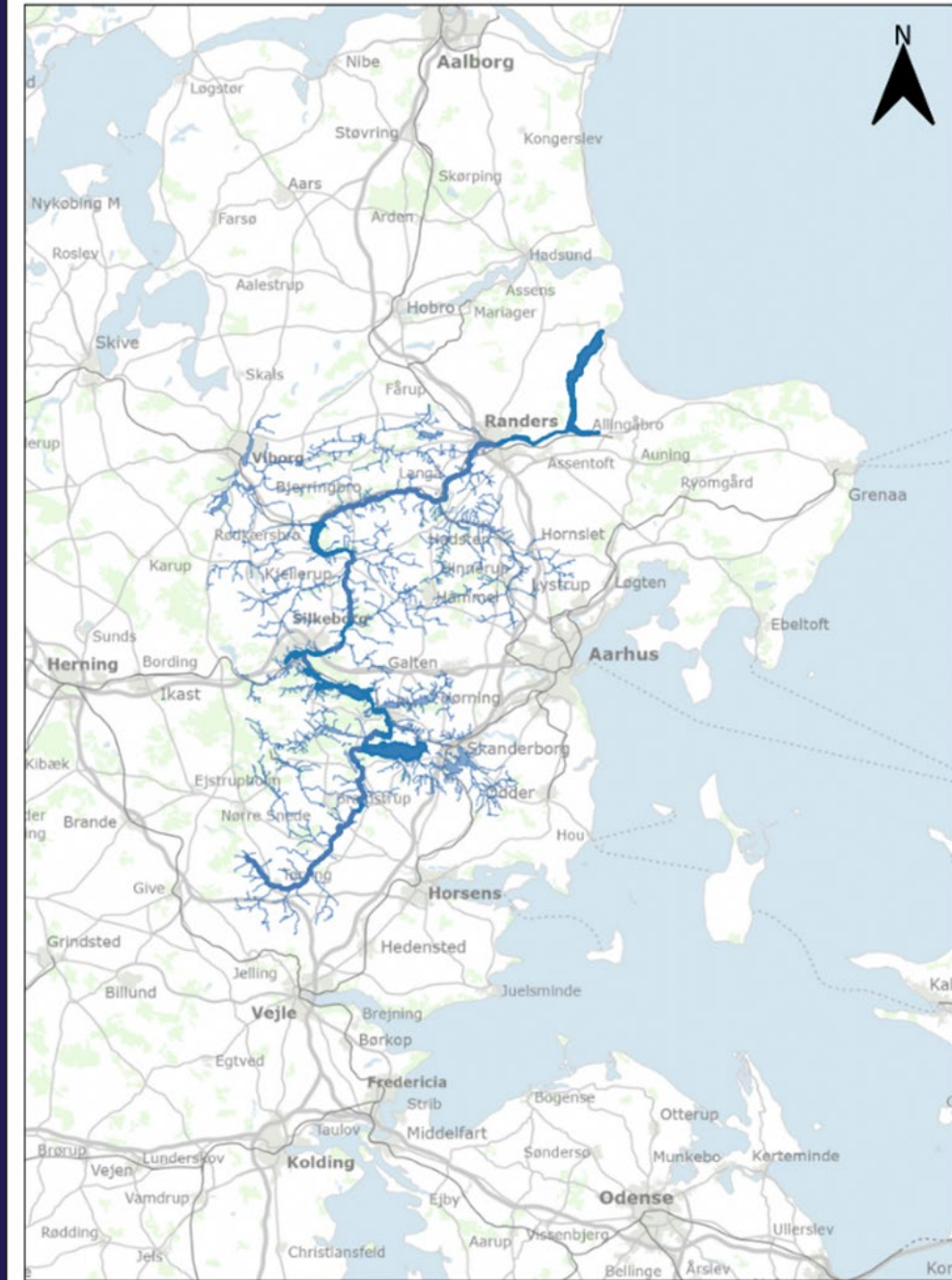

Skala: Hvilken skala snakker vi om?

- ▶ Lokalt?
- ▶ Kommunalt?
- ▶ Regionalt?
- ▶ Nationalt?
- ▶ Internationalt?
- ▶ Flere på én gang?

(og hvad betyder de enkelte skalaer? Hvad er fx grænsen for det lokale?)

Gudenåen

Rammer: Hvilke rammer påvirker samarbejdet og mulige løsninger?

- ▶ "Den omgivende struktur"
- ▶ F.eks. lovgivning, direktiver, EU målsætninger, nationale agendaer
- ▶ Fysiske rammer og forandringer som fx vandremuslingen i Gudenåen.
- ▶ Er der de rigtige fagligheder der skal til for at støtte op om en helhedsorienteret tilgang?
- ▶ Er der de rigtige aktører, og dermed interesser, repræsenteret?
- ▶ Hvilke ord "fylder" – taler vi fx om plan eller produkt for hurtigt?

Relationer: Hvilke relationer er der og hvordan kan de forbedres?

En kortlægning af:

- Hvilke konflikter er der allerede?

Hvilke konflikter er der allerede, hvad omhandler de og hvordan kan vi løse dem?

- Hvilke samarbejder er der allerede?

Hvordan samarbejder man allerede, hvad samarbejder man om og hvordan kan det blive forbedret?

- Hvem ønsker aktører at samarbejde mere med, hvordan og om hvad?

AKTØRLANDS

Hvad betyder det for helhedsplanlægningen?

- ▶ At "helheden" skifter alt efter hvilken kontekst vi er i og det altid er en forhandlingsproces, hvad man bestemmer sig for at helheden er.
- ▶ At man skal være opmærksom på magtforholdet – hvem der bestemmer hvad helheden er – og dermed sørge for at være opmærksom på at forskellige (lokale, nationale m.m.) perspektiver og viden får plads.
- ▶ At man skal blive længere tid i processen før man går til planlægningen, produktet eller løsningen.
- ▶ At processen ikke er lineær, men tværtimod iterativ og åben.

Tak fordi I lyttede!

Hold gerne kontakten eller stil mig spørgsmål:

Miriam Jensen

PhD Studerende

Institut for Planlægning, Aalborg University,
WSP DK & Skanderborg Forsyning.

miriamj@plan.aau.dk

miriam.jensen@wsp.com

<https://www.linkedin.com/in/miriam-jensen-cand-soc/>

<https://vbn.aau.dk/en/persons/148472>

